

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA

Laukaan kunnanhallituksen lausunto kunnallisvalitukseen

Drno 2417/03.04.04.04.10/2024

KUNNALLISVALITUKSEN TEKIJÄT

Jolanki Jorma

Ruotsalainen Harry

jäljempänä ”**Valittajat**”

MUUTOKSENHAUNALAINEN PÄÄTÖS

Laukaan kunnanhallitus 7.10.2024 § 189

I. VALITTAJIEN VAATIMUKSET

Valittajat ovat esittäneet vaatimuksenaan, että hallinto-oikeus kumoaa Laukaan kunnanhallituksen päätöksen 7.10.2024 § 189.

Lisäksi Valittajat ovat vaatineet, että Laukaan kunta (jäljempänä ”**Kunta**”) on velvoitettava korvaamaan Valittajien oikeudenkäyntikulut asiassa.

II. KUNNANHALLITUKSEN LAUSUNTO SISÄLTÄEN VAATIMUKSET

Ensisijaisesti Kunta vaatii, että Valittajien kunnallisvalitus vaatimuksineen jätetään tutkimatta tai vaihtoehtoisesti hylätään, ja näin kunnanhallituksen päätös 7.10.2024 § 189 jää voimaan. Perusteluina todetaan lyhyesti, että muutoksenhaunalainen päätös koskee vain oikaisuvaatimuksen käsittelyä ja kyseisessä päätöksessä ei ole Valittajien ilmi tuomien seikkojen perusteella todettavissa mitään laillisuusvirhettä, eli päätös ei siten ole millään tavalla lainvastainen.

Toissijaisesti Kunta vaatii, että Valittajien kunnallisvalitus vaatimuksineen hylätään ja kunnanhallituksen päätös 7.10.2024 § 189 jää voimaan, jolloin perustelut ratkaisuperusteiden osalta ovat jäljempänä kappaleissa III.1. ja III.2.

Kaikissa tapauksissa Kunta vaatii lisäksi, että Valittajat tulee yhteisvastuullisesti velvoittaa korvaamaan Kunnan asiaa koskevat oikeudenkäyntikulut 7.250 EUR (alv. 0 %) korkolain mukaisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua hallinto-oikeuden antaman ratkaisun päivämäärästä lukien.

III. KUNNANHALLITUKSEN LAUSUNNON PERUSTELUT

III.1. Asian tausta ja tapahtumainkulku

Kunnanhallitus on 9.9.2024 § 163 tehnyt päätösehdotuksen mukaisesti päätöksen, että Laukaan kunta ostaa 50 kappaletta Keskinäinen Kiinteistöosakeyhtiö Leppävesi Areenan osakkeita hintaan 1,00 euroa / kpl. Osakkeet oikeuttavat viiden prosentin omistukseen kyseisessä yhtiössä. Kunnanhallitus on tuolloin hyväksynyt myös liitteenä olleen kauppakirjaluonnoksen ja valtuuttanut kunnanjohtajan tekemään kauppakirjaan tarvittaessa vähäisiä muutoksia, jotka eivät voi koskea osakkeiden hintaa tai omistusosuutta, johon ostettavat osakkeet oikeuttavat.

Kunnanhallituksen päätöksestä 9.9.2024 § 163 on tehty oikaisuvaatimus, jossa on vaadittu kunnanhallitusta kumoamaan päätöksensä. Oikaisuvaatimuksen kunnanhallitus on tämän jälkeen käsitellyt 7.10.2024 § 189. Päätösehdotuksen sekä päätöksestä ilmenevien perustelujen mukaisesti kunnanhallitus päätti tuolloin hylätä oikaisuvaatimuksen ja panna päätöksen täytäntöön mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Päätöksestä 7.10.2024 § 189 on tämän jälkeen tehty kunnallisvalitus hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeudelle toimitetussa kunnallisvalituksessa Valittajat toteavat, että asian ydin liittyy siihen, onko kunnanhallituksen päätös valtuuston päätöksen 3.6.2019 § 39 mukainen.

Kuten Valittajat itsekin toteavat, kunnanvaltuuston päätösten toimeenpano on kunnanhallituksen vastuulla. Kunnanvaltuusto on tehnyt asiassa päätöksen 3.6.2019 § 39 ja lisäksi

kunnanhallitus on jo 20.1.2020 § 10 tehnyt hankintapäätöksen, jonka toimeenpanoa päätös 9.9.2024 § 163 on ollut. Kunnanvaltuuston päätös sekä edellä mainittu hankintapäätös ovat lainvoimaisia.

Kyse on näin ollen siitä, onko kunnanhallitus tehnyt kunnanvaltuuston päätöksestä eriävän päätöksen tai ylittänyt jollain tavalla valtuutensa asian suhteen. Tätä väitettä hallinto-oikeuden tulisiakin asiassa arvioida, sekoittamatta asiaan mitään muuta sellaista Valittajien valitukseen kirjaamaa väitettä tai liitteenä toimittamaa aineistoa, joka ei tähän arviointiin millään tavalla liity.

III.2. Oikeudellinen arviointi ja sitä koskevat johtopäätökset

III.2.1. Yhtiömuodon muutos

Kunnanvaltuuston 3.6.2019 § 39 päätöksen mukaisesti Laukaan kunta on sitoutunut hankkeen osalta mm. seuraaviin olennaisiin sopimusehtoihin:

1. kiinteistöyhtiön ja Laukaan kunnan välinen vuokrasopimus

- Laukaan kunta vuokraa rakennukset kiinteistöyhtiöltä 15 vuoden ajaksi

Pääomavuokran suuruus 1. vuonna on 750.000 euroa ja vuokra voidaan korottaa vuosittain elinkustannusindeksiin perustuen.

Pääomavuokran lisäksi kiinteistöyhtiö siirtää kunnan maksettavaksi kaikki kiinteistön ylläpitämiseen liittyvät kustannukset mukaan lukien kiinteistöveron ja vakuutukset

Lisäksi päätökseen kirjatun kunnanhallituksen esityksen mukaisesti kunnanvaltuusto

- päätti myöntää 150.000 euron lisämäärärahan kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden ostoon vuodelle 2019. Määräraha kohdentuu uuteen investointikohteeseen ja rahoitetaan lainalla.

- päätti edellyttää hankkeeseen liittyviltä sopimusosapuolilta, että niiden on noudatettava sopimusten kautta syntyviä lakeihin ja asetuksiin perustuvia velvollisuuksiaan kunnan sopimuskumppanina.

- päätti, että kunta sitoutuu edellä mainittuihin yksittäisiin sopimuksiin ja sopimusehtoihin sillä ehdolla, että kaikki muut sopimusosapuolet sitoutuvat kaikkiin sopimusmallin mukaisiin sopimuksiin ja sitoumuksiin. Kunta ei solmi vuokrasopimusta kiinteistöyhtiön kanssa, mikäli Operaattori ei solmi vuokrasopimusta kunnan kanssa.

Sanamuotonsa mukaisesti kyseessä on ollut päätös Kunnan ja *kiinteistöyhtiön* välisestä sopimussuhteesta. Mikään ei tue tulkintaa, että kunnanhallitus olisi jollain tavalla tehnyt kunnanvaltuuston tahtotilasta eriävän päätöksen kunnanhallituksessa 7.10.2024 § 189, kun päätös on koskenut Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Leppävesi Areenan osakkeiden ostamista. Ei ole myöskään ollut enää tuossa vaiheessa millään tavalla tarkoituksenmukaista eikä lainvoimaisen hankintapäätöksenkään mukaista alkaa vertailemaan muita vaihtoehtoja.

Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Leppävesi Areenan voidaan riidattomasti todeta olevan yhtiö, jota kunnanvaltuuston päätöksen lisäksi myös hankintapäätöksessä on tarkoitettu.

Keskinäisen kiinteistöosakeyhtiö Leppävesi Areenan voidaan lisäksi riidattomasti todeta olevan myös yhtiö, joka suunnitteluttaa ja rakennuttaa liikuntahallin ja ylipainehallin. On myös

huomattava, että tarjouspyynnössä ei ole edellytetty, että kunta olisi yhtiön osakkaana, kun yhtiö perustetaan vaan, että kunta tulee yhtiön osakkaaksi. Osakkaaksi tulemisen ajankohtaa ei ole määritelty.

Olennaista lisäksi on, että myös keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö on kiinteistöosakeyhtiö tai sanamuotonsa mukaisesti kunnanvaltuuston päätöksessä käytetty *kiinteistöyhtiö*. Yhtiömuodon muutos ei ole Kunnan tarjouspyynnön tai hankintapäätöksen vastainen.

Keskinäisessä kiinteistöosakeyhtiössä osakkeet tuottavat oikeuden hallita tiettyjä huoneistoja, toisin kuin perinteisessä kiinteistöosakeyhtiössä osakkeet tuottavat oikeuden koko yhtiön omistusuudesta. Keskinäisen kiinteistöosakeyhtiö Leppävesi Areenan yhtiöjärjestyksen mukaan rakentuvia tiloja ei ole kuitenkaan jaettu useisiin huoneistoihin, vaan ne muodostavat kokonaisuutena yhden huoneiston, jolloin Kunnan 5 % omistusosuus kohdistuu perinteiseen yhtiöön vertailukelpoisesti osuuteen kokonaisuudesta.

Asiassa on myös tarpeen huomata, että osakeyhtiön pääosakkailla olisi ollut mahdollisuus toteuttaa yhtiömuodon muutos myös siinä tapauksessa, vaikka kunta olisikin jo ollut yhtiön osakkaana ennen yhtiömuodon muutosta, koska Kunnalla ei olisi ollut riittävää määräysvaltaa yhtiössä 5 % osakkuudella estää tällaista muutosta.

Kunnanvaltuuston päätös sisältää selkeän tahdonilmaisun osakkeiden hankkimisesta kunnan omistukseen. Valtuusto on siten omalta osaltaan edellyttänyt kyseisen osakekaupan toteuttamista ilman aikarajaa ja kunnanhallitus on tätä tahtoa myös harkintavaltansa rajoissa toteuttanut. Valtuuston päätöksellä ei ole voitu aikaisemmin tai myöhemminkään oikeudellisesti sitovalla tavalla määrätä muodollisesti Kunnan hallinnosta erillisen yksityisoikeudellisen yhtiön toiminnasta, eivätkä yhtiön toiminnassa tapahtuneet muutokset ole vaikutuksiltaan Kunnan kannalta olennaisia.

III.2.2. Osakepääoma ja osakkeen nimellisarvo

Kunnanvaltuuston päätöksessä ei ole päätetty osakepääoman määrästä tai osakkeiden nimellisarvosta. Osakkeiden ostaminen perustuu jo edellä todetulla tavalla lainvoimaiseen kunnanhallituksen hankintapäätökseen.

Valittajien väitteet valtuuston 3.6.2019 § 39 päätöksen noudattamatta jättämisestä perustuvat osittain siihen, että valtuusto olisi päättänyt päätöksessään, että perustettavan yhtiön osakepääoma on 3.000.000 euroa.

Valtuusto on päätöksessään päättänyt hankkeen keskeisistä sopimusehdoista ja periaatteista. Valtuusto ei ole kuitenkaan päättänyt osakepääoman määrästä.

Valtuusto on myöntänyt 150.000 euron määrärahan vuoden 2019 talousarvioon osakkeiden ostamista varten, mutta ei ole edellyttänyt, että 5 % osakkuuden tulisi maksaa 150.000 euroa. Määräraha on enimmäismäärä, joka voidaan käyttää määrättyyn tarkoitukseen. Määrärahan alittuminen tai alittaminen ei ole millään tavalla valtuuston päätöksen vastainen tila tai toimi.

Lisäksi kyseinen määräraha on koskenut vuotta 2019. Valtuuston päätöksellä ei ole edellytetty, että yhtiön osakepääoman tulee olla 3.000.000 euroa. Hankintaa koskevan tarjouspyynnön mukaisesti yhtiön *oma pääoma* voi kuitenkin olla *enintään* 3.000.000 euroa (kts. Tarjouspyynnön 434/02.08.00/2019 LIITE 1b, 11.06.2019).

Kunnanhallitus on näin ollen toimeenpannut hankinnan valtuuston päätöksen mukaisesti. Sekä valtuuston päätös että kunnanhallituksen hankintapäätös ovat lainvoimaisia ja niihin perustuvat sopimukset osapuolia sitovia. Edellä mainituin perustein kunnanhallituksen päätös on valtuuston ja hankintapäätöksen mukainen.

Valittajat kiinnittävät huomiota myös siihen, että Keskinäisen kiinteistöosaakeyhtiö Leppävesi Areenan yhtiöjärjestyksen mukainen osakepääoma on nolla euroa, vaikka osakassopimuksen mukaan osakepääoma on 1.000 euroa.

Edellä mainittu 1.000 euron poikkeama osakepääomassa ei täytä olennaisen sopimusmuutoksen tunnuspiirteitä varsinkaan hankintakokonaisuudessa, jonka ennakoitu kokonaisarvo on 15.000.000 euroa.

III.2.3. Väitetty esteellisyys

Kunnanhallitus haluaa selvyuden vuoksi todeta, että valituksenalainen päätös ei liity millään tavalla Hirviareena oy:öön tai Happee Ry:een, joihin Valittajat kaikesta huolimatta useassa kohdin valitustaan viittaavat. Väitettyjä esteellisyyksiä asiassa siten ei ole.

Valittajat esittävät lisäksi väitteitä mm. kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan esteellisyyksistä perustuen heidän asemaansa Laukaan kehitysyhtiö Oy:ssä. Valituksenalaisella päätöksellä ei ole kuitenkaan mitään tekemistä myöskään Laukaan kehitysyhtiö Oy:n kanssa, eivätkä väittämät esteellisyyksistä liity valituksenalaisen päätöksen arviointiin. Väitettyjä esteellisyyksiä ei asiassa siten myöskään tältä osin ole.

III.2.4. Kunnanhallituksen päätöksiin perustuvien sopimusten ja sitoumusten allekirjoittaminen

Valittajien valituksessaan viittaamat sopimukset on allekirjoitettu ajankohtana voimassa olleen hallintosäännön mukaisesti. Sopimukset ovat perustuneet kunnanhallituksen hankintapäätökseen ja Kunnan hallintosääntöön.

Valittajat väittävät, että allekirjoittajalla ei olisi ollut mandaattia allekirjoittaa hankintapäätökseen perustuvia sopimuksia. Voimassa olleen hallintosäännön mukaan: "*Valtuuston ja kunnanhallituksen päätöksiin perustuvat sopimukset ja sitoumukset sekä toimikirjat ja kirjelmät allekirjoittaa kunnanjohtaja tai hänen sijaisensa ja varmentaa asianomainen palvelualuejohtaja tai hallintojohtaja tai talousjohtaja tai muu kunnanhallituksen nimeämä viranhaltija.*"

Todettakoon myös, että osakassopimus on allekirjoitettu jo tammikuussa 2020, ei tammikuussa 2021, kuten Valittajat väittävät. Osakassopimus on ollut osa hankintapäätöksen mukaista kokonaisuutta ja se on allekirjoitettu jo hankintasopimuksen kanssa samassa yhteydessä.

III.2.5. Valittajien väite puuttuvia perusteluja koskien

Kunnanhallituksen 9.9.2024 pidetyssä kokouksessa, jossa kunnanhallituksen jäsenet eivät enää äänestäneet asian takaisin valmisteluun palauttamisen puolesta, jäsenet mitä ilmeisimmin kokivat valmistelun olevan riittävää ja asiasta voitiin näin ollen tehdä päätös.

Luottamushenkilöllä on myös oikeus saada kunnan viranomaisilta tietoja, joita he pitävät toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 6 ja 7 §:n mukaan eivät ole vielä julkisia, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Luottamushenkilöillä on siten täysi oikeus pyytää heidän luottamustoimensa hoitamiseen tarpeelliset tiedot. Mikäli kunnanhallituksen jäsen olisi kokenut tarvitsevänsä päätöksenteon tueksi lisää aineistoa olisi hänellä ollut mahdollista pyytää tarvitsemaansa aineistoa.

Valittajien viittauksen osalta, että Arto Åkermanin eriävää mielipidettä ei ole liitteenä pöytäkirjoissa, todettakoon, että kunnanhallituksen 9.9.2024 § 163 käsittelyn jälkeen Arto Åkerman ilmaisi jättävänsä asiasta eriävän mielipiteen, mutta ei tästä huolimatta toimittanut perusteluja koskien edellä todettua eriävää mielipidettään. Pöytäkirjaan ei näin ollen ole voitu liittää perusteluja. Kokousten pöytäkirjat ovat lisäksi hyväksyneet puheenjohtaja, sekä pöytäkirjojen tarkastajat ja ne on todettu kokouksien mukaisiksi.

IV. LOPUKSI

Edellä esitetyn perusteella kunnanhallitus katsoo, että Valittajien kunnallisvalitus tulee jättää tutkimatta tai hylätä kaikkien vaatimusten osalta. Kunnanhallituksen päätös on tehty lain edellyttämällä tavalla ja se on Laukaan kunnanhallituksen hankintapäätöksen 20.1.2020 § 10 sekä Laukaan kunnanvaltuuston päätöksen 3.6.2019 § 39 mukainen.

Lainsäädännöstä tai lain esitöistä, oikeuskäytännöstä tai Kunnan päätösasiakirjoista ei ole johdettavissa perusteita asian ratkaisemiseksi Valittajien vaatimuksen mukaisesti.

Asiassa ei ole merkitystä sellaisilla Kunnassa muutoksenhaunalaista päätöstä aikaisemmin tai sen jälkeenkään tehdyillä lainvoimaisilla päätöksillä, jotka eivät millään tavalla sisällöltään liity muutoksenhaunalaiseen päätökseen. Valittajat esittävät valituksessaan useita väittämiä, joilla ei ole merkitystä muutoksenhaunalaisten päätöksen arvioinnin suhteen. Asiassa on kyse Kunnan ja Keskinäisen kiinteistöosakeyhtiö Leppävesi Areenan välisestä osakekaupasta.

Kunta pyytää kunnioittavasti hallinto-oikeudelta tämän asian käsittelemistä kiireellisenä.

V. LIITTEET

- Laukaan kunnan vuonna 2020 voimassa ollut hallintosääntö
- Tarjouspyyntö 434/02.08.00/2019, 11.06.2019
- Tarjouspyynnön 434/02.08.00/2019, 11.06.2019, LIITE 1
- Tarjouspyynnön 434/02.08.00/2019, 11.06.2019, LIITE 1b